

## Środki stylistyczne - ćwiczenia

### 1. Wpisz numer definicji obok nazwy środka stylistycznego.

METAFORA ..... PORÓWNANIE ..... PERSONIFIKACJA..... APOSTROFA..... ANAFORA..... EPITET.....

- 1) wyraz określający rzeczownik w wierszu, najczęściej jest to przymiotnik.
- 2) zestawienie cech dwóch zjawisk za pomocą zaimków: jak, jakby, jakoby, na kształt. Używamy go, aby porównać ze sobą pewne słowa i uwidocznić ich cechy.
- 3) celowe powtórzenie tego samego słowa lub zwrotu na początku zdania, wersu lub strofy.
- 4) jest to wyrażenie, którego znaczenie nie wynika dosłownie ze znaczeń słów składowych, lecz tworzy nowy, zaskakujący sens przenośny.
- 5) to nadanie przedmiotom nieożywionym cech charakterystycznych dla istot ludzkich.
- 6) bezpośredni, utrzymany w podniosłym tonie zwrot do osoby, bóstwa, idei, wydarzenia, pojęcia lub przedmiotu.

### 2. Podaj nazwę środków stylistycznych podkreślonych w poniższych fragmentach.

a) „(...)pannom rumianym smukłym giętkim” .....

b) „Radość jest jak kwitnąca róża,  
budzący się kwiat w środku wiosny.  
Radość jest jak promyk słońca,  
przemykający niczym wiatr.” .....

c) „Żem często dumał nad mogiłą ludzi,  
Żem nie znał prawie rodzinnego domu,  
Żem był jak pielgrzym, co się w drodze trzodzi(...)” .....

d) „Panno święta, co Jasnej bronisz Częstochowy  
I w Ostrej świecisz Bramie!” .....

e) „(...)Buch - jak gorąco!  
Uch - jak gorąco!  
Puff - jak gorąco!” .....

### 3. Wypisz przykłady personifikacji.

*Parsknął śmiechem cały sad,* .....  
*Wziął wiatr brata za kamrata,* .....  
*Teraz z nim po polu lata,* .....  
*Gonią obaj chmury, ptaki,* .....  
*Mkną, wplątują się w wiatraki,* .....  
*Głupkowate myślą śmigi,* .....  
*W prawo, w lewo, świst, podrygi,* .....  
*Dmą płucami ile sił,* .....  
*Łobuzują, pal je lichy!...* .....

(Julian Tuwim, Dwa Wiatry)

*Zegar ratuszowy* .....  
*próżno nadstawia głowę.* .....  
*Dachy domów* .....  
*wyciągają szyję po kryjomu.* .....  
*Dwa smukłe klony* .....

daremnie rozwarły korony .....  
i biegną zziębnięte na wzgórze. (Ratajczak , Obłoki) .....

**4. Podkreś wyłącznie porównania.**

„Nad stawem gładkim jak szyba  
wyrósł dwa smukłe drzewa.  
Za jednym słowik śpiewa,  
nad drugim pluska ryba.”

„A kiedy czapkę przykryje śnieg  
białym puszką,  
pompon wygląda jak gil  
z tłustym, czerwonym brzuszkiem”

**7. Zaznacz właściwą odpowiedź. Śmierć przedstawiana jako kościotrup z kosą to:**

- a) alegoria
- b) symbol
- c) zwykła metafora
- d) porównanie

**8. „Litwo, ojczyzna moja, Ty jesteś jak zdrowie”, „Panie, to moja praca, a zdarzenie Twoje” – przytoczone fragmenty poezji są przykładami zastosowania:**

- A. pytań retorycznych
- B. anafor
- C. apostrof
- D. oksymoronów